

Sygn. akt III APz 32/12

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2012r.

Sąd Apelacyjny – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Węgrzynowska-Czajewska (spr.)

Sędziowie: SA Aleksandra Urban

SA Magdalena Budzyńska-Górecka

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2012r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. B.

przeciwko (...) Spółce z o. o. z siedzibą w W.

o ekwiwalent za urlop, o zapłatę

na skutek zażalenia W. B.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Słupsku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 lipca 2012r., sygn. akt V P 12/10

w przedmiocie zabezpieczenia powództwa

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt III APz 32/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Słupsku oddalił wniosek powoda o zabezpieczenie roszczenia.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach: W dniu 10 lipca 2012 roku powód W. B. złożył wniosek o zabezpieczenie powództwa do kwoty 83 396,78 złotych domagając się obciążenia nieruchomości stanowiącej własność pozwanej spółki zapisanej w KW nr (...) Sądu Rejonowego w Człuchowie - hipoteką przymusową, ewentualnie o ustanowienia zakazu zbywania i obciążania w/w nieruchomości. Z uzasadnienia wniosku wynika, że W. B. wystąpił przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. z pozwem o wynagrodzenie za pracę, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy oraz o zapłatę. Uzasadniając wniosek powód wskazał, że z aktualnych informacji wynika, iż pozwana spółka boryka się z trudnościami finansowymi i powinna zgłosić wniosek o upadłość. Powód podniósł, że gorzelnia w B. utraciła płynność finansową, spółka nie płaci rolnikom należności z tytułu zakupu zboża, zwalnia pracowników oraz poszukuje nowych nabywców gorzelnii. Wskazując na powyższe podniósł, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub znacznie utrudni zaspokojenie jego roszczenia, które w jego ocenie jest uprawdopodobnione w stopniu wystarczającym.

W ocenie Sądu Okręgowego wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia roszczenia nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że przesłanki udzielenia zabezpieczenia reguluje przepis art. 730¹ § 1 i 2 kpc, zgodnie z treścią, którego udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Zasadniczym warunkiem dopuszczalności zabezpieczenia jest wiarygodność roszczenia. Nie wystarczy, bowiem samo stwierdzenie, że roszczenie istnieje. Wnioskodawca musi jeszcze uprawdopodobnić, że ono mu przysługuje. Drugim z kolei warunkiem zabezpieczenia jest istnienie obawy, że brak zabezpieczenia mógłby pozbawić wierzyciela zaspokojenia. Niebezpieczeństwo to musi istnieć już w chwili żądania zabezpieczenia.

Obie wymienione powyżej przesłanki zabezpieczenia muszą zostać spełnione kumulatywnie. Uprawdopodobnienie roszczenia oznacza, przy uwzględnieniu treści art. 243 kpc,

że osoba uprawniona musi przedstawić i należycie uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Uprawdopodobnienie dotyczy przy tym dwóch aspektów. Odnosi się ono zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną (Dariusz Zawistowski. Komentarz do art. 730¹ Kodeksu postępowania cywilnego, Lex stan prawny 2011.07.01).

Natomiast osiągnięcie celu postępowania w sprawie, w rozumieniu art. 730¹ § 2 k.p.c., wiązać należy z rodzajem ochrony prawnej, której udzielenia żąda się w danym postępowaniu. Zatem o istnieniu podstawy zabezpieczenia można mówić wtedy, gdy bez zabezpieczenia ochrona prawna udzielona w merytorycznym orzeczeniu w sprawie okaże się niepełna.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy w ocenie Sądu Okręgowego, na moment rozpoznawania wniosku o zabezpieczenie (art. 316 § 1 kpc) powód nie uprawdopodobnił w sposób dostateczny istnienia roszczenia stanowiącego podstawę do jego udzielenia. Rzeczą powoda było w przedmiotowej sprawie przytoczenie takich twierdzeń podpartych uwiarygodnionymi wnioskami dowodowymi, z których będzie wynikać, że dane roszczenie mu przysługuje, a wskazane przez niego okoliczności, po przeprowadzeniu pobieżnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, okażą się należycie uprawdopodobnione. Przy ocenie prawdopodobieństwa istnienia roszczenia nie można abstrahować od tego, czy fakty przytoczone przez uprawnionego tworzą to roszczenie w świetle istniejących przepisów prawa. Z kolei wiarygodność roszczenia musi sprowadzać się nie tylko do podstawy faktycznej, lecz także prawnej.

O uprawdopodobnieniu nie mogą zatem świadczyć subiektywne twierdzenia uprawnionego, lecz na przykład przyznanie przez drugą stronę określonych faktów, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Nie stanowi również uprawdopodobnienia roszczenia sam fakt, że wytoczono o nie powództwo.

W ocenie Sądu Okręgowego powód nie wykazał przedstawionymi przez siebie dokumentami, że przysługuje mu roszczenie o które wystąpił. Na obecnym etapie postępowania roszczenie o zapłatę pomiędzy stronami postępowania jest sporne i nieoparte dowodami w postaci dokumentu z którego wynikałby kwoty, których domaga się powód. Oznacza, że stwierdzenie okoliczności wydatkowania przez powoda własnych środków na funkcjonowanie

gorzelnii będzie wymagało dalszego postępowania dowodowego na tę okoliczność .

Powód domagając się zabezpieczenia na kwotę 83 396,78 zł nie uwzględnił również faktu, że posiadał pełnomocnictwo do samodzielnego zaciągania w imieniu i na rzecz mocodawcy zobowiązań majątkowych i dokonywania rozporządzeń prawami majątkowymi lecz do wartości nie przekraczającej 50 000 zł. Warto też zwrócić uwagę, że zobowiązanie jest czynnością dwustronnie zobowiązującą , zatem pełnomocnik innej osoby nie może w jej imieniu sam ze sobą zawrzeć umowy. Umowa polega bowiem na zgodnym oświadczeniu woli stron.

Dokonując czynności powód nie uwzględnił również przepisów art. 720 § 2 kc , który stanowi że umowa pożyczki , której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy stwierdził, że rozliczenia pomiędzy powodem i pozwaną odbywały się z uchybieniem przepisów dotyczących rozliczeń pomiędzy podmiotem gospodarczym , a pracownikiem. Samowolne działania powoda i ich skutki prawne wymagają dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, a tym samym powód nie uprawdopodobnił roszczenia zatem nie została spełniona przesłanka dla uwzględnienia zgłoszonego wniosku o którym mowa w art. 730¹ kpc.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 730 § 2 k.p.c. w zw. z 730¹ § 1 kpc Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku powoda i orzekł jak w sentencji.

Zażalenie na to postanowienie wywiódł powód wnosząc o jego uchylenie lub zmianę i uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu wskazał, że jego zdaniem powództwo jest uprawdopodobnione, chociażby przez wydanie przez Sąd wyroku częściowego uwzględniającego częściowo żądanie pozwu. Uprawdopodobniają również roszczenie dowody przedstawione przez powoda takie jak dokumenty załączone do pozwu , a w szczególności wyciągi bankowe i raporty miesięczne. Przeanalizowanie tych dokumentów wyraźnie wskazuje , że powód wydał więcej pieniędzy niż od pozwanego otrzymał. Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika , że Sąd nie przeprowadził analizy tych dokumentów . Powód wskazuje także , że powództwo uprawdopodobniają również zeznania przesłuchanych przez Sąd świadków a zwłaszcza J. K. (pracownica gorzelnii) U. J. (księgowej pozwanego) oraz innych świadków zeznających na rozprawie 25.06.br. Działanie Sądu Okręgowego przy rozpoznawaniu wniosku o zabezpieczenie powództwa zmierza do żądania od powoda udowodnienia roszczenia a

nie jego uprawdopodobnienia , co jest sprzeczne z art. 730 §1 kpc . Powód wskazał, że wywody Sądu I instancji na stronie 4 zaskarżonego postanowienia dot. rodzaju czynności prawnej, jej zakwalifikowania co do stosunku łączącego strony, jak również pełnomocnictwa , które otrzymał powód od pozwanego są bez znaczenia dla rozpoznania wniosku o zabezpieczenie powództwa. Powód wyłożył na działanie firmy swoje pieniądze i to zostało w dostateczny sposób uprawdopodobnione.

Powód wskazał, że brak zabezpieczenia roszczenia może spowodować niemożność zaspokojenia roszczenia przez niego (art. 730 § 1 kpc). Świadczenie wielokrotnie i w sposób nie budzący wątpliwości zeznali , że pozwany wyprzedaje swoje mienie i likwiduje działalność nie tylko gorzelnii ale i inną działalność gospodarczą, którą się zajmował. Wyprzedaje majątek i likwiduje firmę. Błędna ocena stanu faktycznego przez Sąd oraz przewlekłość postępowania w sprawie o zabezpieczenie uprawdopodobnionego roszczenia powoduje, że zażalenie jest w pełni uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.

W odpowiedzi na zażalenie powoda pozwany wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego według norm przypisanych.

Odnosząc się do twierdzeń powoda zawartych w zażaleniu pozwany wskazał, że zaprzecza jakoby powodowi przysługiwało względem niej jakikolwiek roszczenie z jakiegokolwiek tytułu prawnego. Słuszne jest stanowisko Sądu Okręgowego, zgodnie z którym o istnieniu roszczenia nie mogą świadczyć subiektywne twierdzenia powoda. Zdaniem pozwanej stanowisko powoda nie znajduje potwierdzenia w istniejącym stanie faktycznym.

Zdaniem pozwanej dowody, na które w zażaleniu powołuje się powód tj. w szczególności wyciągi bankowe i miesięczne raporty, w rzeczywistości przeczą okoliczności podnoszonej przez powoda w niniejszym postępowaniu, zgodnie z którą powód miałby przekazywać własne środki finansowe na działalność Gorzelnii. Niezależnie jednak od powyższego, wyłącznie Sąd orzekający w niniejszej sprawie jest władny do oceny zgromadzonego materiału dowodowego i dokonania na jego podstawie stosownych ustaleń.

Nadto, nieprawdziwe i nieznanujące odzwierciedlenia w stanie faktycznym są twierdzenia powoda, co do rzekomej wyprzedazy przez pozwaną majątku, w tym składnika majątku pozwanej w postaci Gorzelni Rolniczej w B.. Powód w zażaleniu stara się wykazać ww. okoliczności jedynie poprzez zeznania świadków, którzy jednak nie dysponują jakąkolwiek wiedzą na temat sytuacji finansowej pozwanej czy planów związanych z działalnością pozwanej. Należy podkreślić, że żadna z osób współpracujących z pozwaną i występujących w niniejszej sprawie w charakterze świadka nie ma jakiegokolwiek roszczenia

wobec pozwanej, w tym przede wszystkim związanego z rozliczeniami finansowymi. „Zasłyszane” przez powoda od pracowników pozwanej lub mieszkańców B.informacje na temat sytuacji finansowej Spółki z całą pewnością nie mogą stanowić dowodu na okoliczność kondycji finansowej pozwanej.

Pozwany wskazał ponadto, iż nawet gdyby planował sprzedaż Gorzelni, to nie stanowi to dowodu na istnienie problemów w płynności finansowej pozwanej. Gorzelnia stanowi jeden ze składników majątku pozwanej i jej ewentualne zbycie na rzecz podmiotu trzeciego lub likwidacja nie są równoznaczne z istnieniem problemów finansowych w pozwanej spółce. Pozwany wyjaśnił, że na bieżąco reguluje należności wobec podmiotów trzecich. Ponadto, wbrew temu, co twierdzi powód, nie został wobec niego złożony wniosek o upadłość i brak jest przesłanek dla złożenia takiego wniosku. Twierdzenie powoda w zakresie rzekomego istnienia przesłanek do złożenia wniosku o upadłość pozwanej spółki są nieprawdziwe i nieoparte żadnymi dowodami, a ponadto opierają się wyłącznie na zasłyszanych od osób trzecich informacjach i jego osobistych domysłach, żadna z ww. okoliczności nie została przez powoda uprawdopodobniona.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Zgodnie z dyspozycją art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd można żądać udzielenia zabezpieczenia. W myśl art. 730¹ § 1 kpc udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Skarżący w złożonym zażaleniu dowodził występowanie obu tych przesłanek, jednak podniesione zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Postępowanie zabezpieczające ma zapewnić tymczasową ochronę prawną wierzycielowi przed utratą możliwości zaspokojenia jego roszczenia lub wykonalności orzeczenia w sprawie. Zabezpieczenie roszczenia jest dopuszczalne w razie łącznego istnienia przesłanek wymienionych w art. 730¹ § 1 kpc. Są nimi uprawdopodobnienie roszczenia oraz istnienie interesu prawnego w zabezpieczeniu. Brak którejkolwiek z nich wyłącza możliwość wydania zarządzenia tymczasowego.

Trafne jest stanowisko Sądu Okręgowego, iż powód nie wykazał już pierwszej z wymienionych przesłanek zabezpieczenia – nie uprawdopodobnił roszczenia.

Uprawdopodobnienie roszczenia w postępowaniu zabezpieczającym, należy rozumieć w ten sposób, że uprawniony powinien przedstawić i należycie uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Uprawdopodobnienie dotyczy w praktyce dwóch aspektów. Odnosi się ono zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobnie świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną. W niniejszej sprawie powód nie wykazał przedstawionymi przez siebie dokumentami, że przysługuje mu roszczenie o które wystąpił. Na obecnym etapie postępowania roszczenie o zapłatę pomiędzy stronami postępowania jest sporne i nieoparte dowodami w postaci dokumentu z którego wynikałby kwoty, których domaga się powód. Prawdłowo zatem uznał Sąd Okręgowy, iż stwierdzenie okoliczności wydatkowania przez powoda własnych środków na funkcjonowanie gorzelni będzie wymagało dalszego postępowania dowodowego na tę okoliczność .

Słusznie uznał Sąd Okręgowy, że analiza zaferowanych przez stronę dowodów nie daje dostatecznej podstawy na obecnym etapie postępowania do uznania, że powodowi przysługuje roszczenie do pozwanego. Istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że Sąd dokonuje jedynie wstępnej analizy materiału dowodowego. Możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do wniosku o zasadności roszczenia, jest oczywistym założeniem tej instytucji. W rozpoznawanej sprawie jednak powód nie uprawdopodobnił, że przysługują mu roszczenie o które wystąpił (por. T. Spyra [w:] T. Spyra, Komentarz do ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw).

Drugą przesłanką udzielenia zabezpieczenia jest istnienie interesu prawnego w jego uzyskaniu. Zgodnie z § 2 art. 730¹ k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia roszczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. W przypadku roszczeń o świadczenia pieniężne obawa co do wykonywania orzeczenia może powstać w związku z tym, że zagrożona jest wypłacalność obowiązanego, w szczególności gdy nie ma on dostatecznego majątku. W razie zabezpieczenia roszczeń pieniężnych nie chodzi o teoretyczną możliwość utraty majątku przez dłużnika, ale o realną obawę, że taki fakt nastąpi. Wnioskodawca nie wykazał tej przesłanki, powołał się tylko na nieweryfikowalne wiadomości i nie wskazał, dlaczego

ewentualna sprzedaż mogłaby utrudnić albo wręcz uniemożliwić ewentualną realizację korzystnego dla niego wyroku.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.